

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна і психологічна аксіологія

Рівень освіти – другий (освітньо-професійний)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна і психологічна аксіологія
Викладачі	Професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика Стинська Вікторія Володимирівна
Контактний телефон викладачів	0956827858
E-mail викладачів	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -2 (90 год.)
2. Анотація до курсу	
<p>Вивченням даного курсу «Аксіопедагогіка» відбувалося шляхом обговоренням різних підходів студентів даної проблеми, розглядання змісту, структури та особливостей ціннісно-сміслової сфери педагога як психофізіологічного та аксіологічного феномену у даній дисципліні.</p> <p>Зміст дисципліни включає питання: 1. Теоретичний курс аксіопедагогіка; 2. аксіологія цінностей у філософській та педагогічній науці; 3. Аксіопедагогіка (аксіологія) у формуванні професійної освіти; 4. Аксіологічна проблематика у сучасності; 5. Організація педагогічного процесу в контексті аксіологічних засад; 6. Модель науково-методичного забезпечення педагогічного процесу на аксіологічних; 7. Система різних підходів психолого-педагогічної підготовки; 8. Педагогічна аксіологія як підготовка професійно-педагогічної освіти; 9. Аксіологічні аспекти у парадигмі професійного розвитку; 10. Особливості аксіосфери у вищому закладі.</p> <p>Практично-семінарські заняття є орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, обговорення у групі про цінності професійної підготовки фахівців, педагогічних поглядів на курс аксіопедагогіки.</p>	
3. Мета і завдання курсу	
<p>Мета курсу: формувати засвоєння студентами уявлення про результативно-ціннісні теорії з вивчення мотивації до освіти і науки як загальнолюдських цінностей, особистості психофізіологічний феномен та найвищу цінність суспільства, показати думки провідних психологів, педагогів і філософів на створення педагогіки майбутнього тобто аксіопедагогіки.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сформувати знання про явища і факти у професійній сучасній освіті на основі даного курсу; – формування гуманістично зорієнтованої ціннісно-сміслової сфери педагога в процесі професійної підготовки; – виявити умови та шляхи проведення підготовки фахівців за допомогою курсу аксіопедагогіки. 	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницької діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК.1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.</p> <p>ЗК.2. Здатність до розуміння предметної області, професійної діяльності за спеціальністю, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.</p> <p>ЗК.3. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо, на основі дотримання</p>	

у фаховій діяльності етичних міркувань професійної етики, міжкультурної толерантності, з дотриманням норм академічної доброчесності.

ЗК 5. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними.

Фахові (предметні) компетентності (ФК):

СК. 1. Здатність володіти педагогічною майстерністю, професійними вміннями до поглиблення наукових знань фахівцям галузі загальної педагогіки, історії педагогіки.

СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

Програмні результати

ПРН 3. Аналізувати та застосовувати науковий доробок українських та зарубіжних вчених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.

ПРН 6. Уміти розробляти комплексні наукові проекти у галузі загальної педагогіки, історії педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі у галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямках за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

ПРН 8. Прагнути до безперервного саморозвитку та самовдосконалення; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях; володіти здатністю до презентації наукового доробку у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	10 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
	Освітні/педагогічні науки		Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

<p>Тема 1. Теоретичний курс аксіопедагогіка Поняття аксіопедагогіка, мета та завдання аксіологічного підходу. Сутність аксіологічного підходу в освіті. Аксіологічні засади сучасної системи освіти.</p>	Лекція	9, 13, 16, 17.			
<p>Тема 2. Аксіологія цінностей у філософській та педагогічній науці Аналіз аксіології у філософському та педагогічному аспекті. Проблеми цінності у філософії.</p>	Лекція	8, 13, 19, 26			
<p>Тема 3. Аксіопедагогіка (аксіологія) у формуванні професійної освіти Педагогічна аксіологія в гуманітарній професійній освіті. Підхід до формування професійної культури у вихователів дошкільних закладів. Аксіологія як історико-педагогічна ретроспектива</p>	Лекція	2, 5, 6, 12,			
<p>Тема 4. Аксіологічна проблематика у сучасності Аксіологія як наукова дисципліна. Вчення про цінності у соціально-філософській думці.</p>	Лекція	20, 26			
<p>Тема 5. Організація педагогічного процесу в контексті аксіологічних засад Поняття педагогічної аксіології, формування</p>	Лекція	11, 13, 22,			

педагогічної аксіології в освіті та її функції. Напрямки організації педагогічного процесу. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій.					
Тема 6. Модель науково-методичного забезпечення педагогічного процесу на аксіологічних засадах Характеристика підготовчих і мотиваційних моделей. Організація когнітивно-операційних та аналітико-рефлексивних моделей.	Лекція	12, 18, 22.			
Тема 7. Система різних підходів психолого-педагогічної підготовки Загальнонаукові підходи в системі психолого-педагогічної підготовки. Вплив аксіопедагогіки на підготовку майбутніх учителів. Аксіологічний та культурологічний підхід до підготовки фахівців у вищій школі.	Лекція	1, 3, 6, 10, 16, 17, 23,			
Тема 8. Педагогічна аксіологія як підготовка професійно-педагогічної освіти Професійна підготовка освітніх фахівців як предмет педагогічної аксіології. Найважливіші ціннісні орієнтації педагогів. Аксіологізація освіти.	Лекція	1, 11,			
Тема 9. Аксіологічні аспекти у парадигмі професійного розвитку Культурологічна парадигма: аксіологічний аспект.	Лекція	3, 4, 13.			

Різноманітні підходи до підготовки професійних фахівців на аксіологічних аспектах.					
Тема 10. Особливості аксіосфери у ЗВО Поняття аксіосфери та значення аксіосфери гуманістичної педагогіки. Аксіосфера як філософська категорія. Аксіосфера майбутніх фахівців у вищих закладах.	Лекція	7, 14, 15, 21.			
Тема 1. Вплив та особливості аксіопедагогіки у вищих закладах	Семінарське заняття	9, 13, 16, 17.		5 б.	
Тема 2. Вплив аксіології в освіті як система цінностей у ВНЗ	Семінарське заняття	8, 13, 19, 22, 26.		5 б.	
Тема 3. Професійна підготовка фахівців у курсі аксіопедагогіка	Семінарське заняття	1, 4, 11, 13, 16, 17.		5 б.	
Тема 4. Характеристика та зміст підходів у психолого-педагогічної підготовки фахівців	Семінарське заняття	1, 3, 6, 10, 16, 17, 23.		5 б.	
Тема 5. Аксіосфера у різноманітних педагогічних науках ВНЗ	Семінарське заняття	7, 14, 15, 21.		5 б.	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).				
Вимоги до письмової роботи	Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття; 20 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен.				
Семінарські заняття Умови допуску до підсумкового контролю	Оцінюються за п'ятибальною системою. Виконання усіх форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу —				

	50 балів допуск до екзамену, 50 балів екзамен, 100 балів — залік.
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>	
8. Рекомендована література	
НАВЧАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ ТА ПОСІБНИКИ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Антоновський О. Педагогічна аксіологія у психолого-педагогічній літературі як складова професіоналізму майбутнього вчителя. <i>Проблеми підготовки сучасного вчителя</i>. 2011. № 4(2). С. 126-132. 2. Винничук Р. В., Кравченко Л. М. Аксіологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива. <i>Витоки педагогічної майстерності: наук. журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка</i>. Полтава, 2019. Вип. 23. С. 22-28. 3. Винничук Р. В. Аксіологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі. <i>Young Scientist</i>. №2.2 (54.2). February, 2018. С. 93-96. 4. Винничук Р. В. Культурологічна парадигма професійного розвитку особистості: Аксіологічний аспект. <i>Ukrainian professional education</i>. №2. 2017. С. 78-84. 5. Винничук Р. В. Педагогічна аксіологія у контекстах гуманітарної професійної освіти. <i>Витоки педагогічної майстерності: наук. журн. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка</i>. Полтава, 2019. Вип. 24. С. 33-39. 6. Вітвицька С.С. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. <i>Креативна педагогіка</i>. Наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. Вінниця, 2015. Вип. 10. С. 63-67. 7. Горобець К. В. Аксіосфера права як філософсько-правова категорія. <i>Актуальні проблеми держави і права</i>. 2012. Вип. 67. С. 178-186. 8. Демінська Л. О. Аналіз основних положень аксіологічної науки у філософському та педагогічному аспекті. <i>Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання</i>. 2011. № 11. С. 41–44. 9. Євтодюк А. В. Аксіологічні засади сучасної системи освіти України. <i>Педагогічний пошук</i>. 2014. № 2. С. 12–15. 10. Зарічанський О. Загальнонаукові підходи до формування системи психолого-педагогічної підготовки особливого складу підрозділів із надзвичайних ситуацій. <i>Рідна школа</i>. 2009. №1. С. 16-19. 11. Калюжна Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: монографія / за наук. ред. О.В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. 128 с. 12. Коновалова К. І. Аксіологічний підхід до формування професійної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. <i>Вісник Чернігівського національного педагогічного університету</i>. Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 144. С. 49-52. 13. Миленкова, Р. В. Аксіопедагогічні умови формування особистості фахівця у вищих навчальних закладах. <i>Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології</i>. 2011. Т. 1. С. 499-505. 14. Островська Г. О. Аксіосфера уроку літератури. <i>Науковий огляд</i>. 2014. № 5(6). С. 109-115. 	

15. Отич О. М. Аксіосфера гуманістичної педагогіки. *Професійна освіта: педагогіка і психологія: Українсько-польський щорічник* / за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. Київ. Ченстохова, 2010. Вип. 12. С. 173–180.
16. Пелех Ю. В. Аксіопедагогіка: інтелектуальна відповідь на виклики суспільства. *Педагогічна газета*. 2009. №10 (183). С. 6.
17. Пелех Ю. В. Аксіопедагогіка: питання теоретико-методичного осмислення. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Рівне–Київ, 2015. Вип. 12(55), ч. 1. С. 113-119.
18. Пелех. Ю. В. Теоретико-методологічний аналіз впливу аксіологічної складової на розвиток навчально-змістового компонента системи підготовки майбутніх учителів. *Рідна школа*. 2009. №12. С. 8-12.
19. Петінова О. Б. Проблема цінності в філософії. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 36. С. 183-188.
20. Підлісний М. М. Проблеми аксіології та шляхи їх вирішення : моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.
21. Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та ін.]. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. Випуск 7. 383 с.
22. Ткачова Н. І. Аксіологічний підхід в освіті. Формування особистості учня у навчально-виховному процесі: навчально-метод. посібник. Харків. 2007. 204 с.
23. Шолох О. А. Аксіологічний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх психологів. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій»: Ч.1 - Київ: Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2017. С. 178-181.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

24. pidruchniki.ws/pedagogika
25. pedagogika.ucoz.ua
25. Studentam.net.ua
26. <http://kpekIntu.at.ua/e-book/philosofija/page64.html>

Викладач:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
ім. Б. Ступарика В.В.Стинська